

**GLAVNA SLUŽBA
ZA REVIZIJU JAVNOG SEKTORA
REPUBLIKE SRPSKE**

Republika Srpska
78000 Banja Luka
Vladike Platona bb
Tel: +387(0)51/493-555
Faks: +387(0)51/493-556
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Izveštaj o provedenoj finansijskoj reviziji
Opštine Istočni Stari Grad
za period 01.01-31.12.2021. godine**

Broj: RV050-22

Banja Luka, 01.08.2022. godine

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	1
	Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja	1
II	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	4
	Izvještaj o reviziji usklađenosti.....	4
III	REZIME DATIH PREPORUKA.....	6
IV	KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI.....	8
V	IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)	9
	1. Uvod	9
	2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja.....	9
	3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola	9
	4. Nabavke.....	11
	5. Priprema i donošenje budžeta	11
	6. Finansijski izvještaji	12
	6.1. Izvještaj o izvršenju budžeta.....	12
	6.1.1. Prihodi i primici.....	13
	6.1.2. Rashodi i izdaci.....	14
	6.1.3. Budžetski rezultat (suficit/deficit).....	17
	6.1.4. Neto finansiranje.....	17
	6.1.5. Razlika u finansiranju	17
	6.2. Bilans uspjeha	17
	6.2.1. Prihodi.....	17
	6.2.2. Rashodi.....	18
	6.2.3. Finansijski rezultat.....	18
	6.3. Bilans stanja.....	18
	6.3.1. Aktiva.....	18
	6.3.2. Pasiva.....	23
	6.3.3. Vanbilansna evidencija.....	25
	6.4. Bilans novčanih tokova	25
	6.5. Vremenska neograničenost poslovanja.....	25

6.6.	Potencijalna imovina i potencijalne obaveze	25
6.7.	Napomene uz finansijske izvještaje	26

I IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja

Mišljenje sa rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskog izvještaja Opštine Istočni Stari Grad koji obuhvata Bilans stanja na dan 31.12.2021. godine, Bilans uspjeha, Izvještaj o promjenama neto imovine, Bilans novčanih tokova, Periodični izvještaj o izvršenju budžeta i Periodični izvještaj o izvršenju po računovodstvenim fondovima za godinu koja se završava na taj dan. Revizijom smo obuhvatili pregled značajnih transakcija, objašnjavajućih napomena uz finansijske izvještaje i primjenu računovodstvenih politika u revidiranom periodu.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu Osnov za mišljenje sa rezervom, godišnji finansijski izvještaj Opštine Istočni Stari Grad istinito i objektivno prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijsko stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2021. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa propisanim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i relevantnim ISSAI standardima revizije 2200-2810. Naša odgovornost za provođenje revizije detaljnije je opisana u pasusu Odgovornost revizora. Reviziju smo sproveli u skladu sa ISSAI 130 - Etičkim kodeksom, ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti i nezavisni smo u odnosu na subjekta revizije.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi, s obzirom na propisani okvir finansijskog izvještavanja dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše revizijsko mišljenje o finansijskom stanju imovine, obaveza i izvora i izvršenju budžeta.

Kao što je navedeno pod tačkom 3. izvještaja:

Popis imovine i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2021. godine, opština Istočni Stari Grad nije organizovala i izvršila u skladu sa odredbama Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza, jer nisu popisana učešća u kapitalu u domaćim nefinansijskim subjektima, dugoročna finansijska imovina, razgraničenja po osnovu neizmirenih obaveza za naknade plata za vrijeme roditeljskog odsustva i za vrijeme bolovanja koje se refundiraju od fondova obaveznog socijalnog osiguranja, garancije i mjenice.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.1.2.2. izvještaja:

Izdaci za otplatu dugova potcijenjeni su za 48.440 KM i to za izdatke za otplatu glavnice zajmova primljenih od lizing društava u iznosu od 34.125 KM i otplatu zajmova primljenih od drugih nefinansijskih subjekata u iznosu od 14.315 KM, što nije u skladu sa članom 98. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Kao što je navedeno pod tačkama 6, 6.3.1.2. i 6.3.2. izvještaja:

Prilikom izrade Konsolidovanog finansijskog izvještaja za 2021. godinu, Opština nije uključila entitete koji su pod kontrolom ili značajnim uticajem Opštine, dodavanjem neto imovine/kapitala iz njihovih bilansa stanja u konsolidovani bilans stanja prema članu 123. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Akcije i učešća u kapitalu i trajni izvori sredstava potcijenjeni su za 237.545 KM, jer nisu iskazani osnivački ulozi u privrednim društvima i ustanovama, čiji je osnivač opština

Istočni Stari Grad, što nije u skladu sa članom 61. stav (4) i 86. stav (2) tačka 1) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Vrijednost zemljišta i finansijski rezultat ranijih godina potcijenjeni su za 128.025 KM, jer je za zemljište vršen obračun amortizacije ranijih godina, što nije u skladu sa članom 33. stav (1) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Kao što je navedeno pod tačkama 6.2.1, 6.3.1.1, 6.2.2 i 6.2.3. izvještaja:

Precijenjeni su potraživanja od prodaje zemljišta za 33.138 KM i finansijski rezultat ranijih godina za 18.545 KM, a potcijenjeni rashodi obračunskog karaktera za 14.593 KM, jer nije izvršena ispravka vrijednosti kratkoročnih potraživanja starijih od godinu dana na teret rashoda obračunskog perioda u skladu sa članom 73. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Potcijenjena su potraživanja za poreze, doprinose i neporeske prihode i ostali prihodi obračunskog karaktera za iznos od 157.963 KM, jer nisu priznati na obračunskoj osnovi u skladu sa članom 71. stav (3) i 106. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.7. izvještaja:

Napomene uz finansijske izvještaje opštine Istočni Stari Grad ne sadrže sve potrebne informacije u skladu sa članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i nisu objelodanjene dodatne informacije prema zahtjevima MRS-JS 1 – Presentacija finansijskih izvještaja i MRS-JS 19 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina.

Vremenska neograničenost poslovanja

U Napomenama uz finansijske izvještaje objelodanjeno je da su finansijski izvještaji sastavljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja uz osvrt na objektivne mogućnosti i sposobnosti održavanja kontinuiranog poslovanja u daljoj budućnosti.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja revizije su ona pitanja koja po našem profesionalnom mišljenju, su bila najznačajnija u vršenju revizije finansijskih izvještaja za godinu koja se završava na dan 31. decembar 2021. godine. Ova pitanja smo razmotrili u okviru revizije finansijskih izvještaja kao cjeline, a u formiranju našeg mišljenja ne dajemo odvojeno mišljenje o tim pitanjima. Osim pitanja opisanih u pasusu Osnov za mišljenje sa rezervom nema drugih pitanja koja treba objaviti u izvještaju o reviziji.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Načelnik opštine je odgovoran za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare i greške; odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u Napomenama uz finansijske izvještaje; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su primjerene datim okolnostima i nadzor nad procesom izvještavanja. Pri izradi finansijskih izvještaja rukovodstvo je odgovorno da procijeni stalnost poslovanja i da objelodani pitanja vezana za vremensku neograničenost poslovanja.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je da steknemo razumno uvjeravanje o tome da li finansijski izvještaji, kao cjelina, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uzrokovane prevareom ili greškom, kao i da sačinimo i objavimo revizijski izvještaj, koji sadrži naše mišljenje. Razumno uvjeravanje predstavlja visok nivo uvjeravanja, ali nije garancija da će revizija, koja je izvršena u skladu sa ISSAI standardima revizije uvijek otkriti materijalno značajne pogrešne iskaze kada oni postoje.

Pogrešni iskazi mogu nastati kao posljedica prevare ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako, pojedinačno ili zajedno, mogu uticati na ekonomske odluke korisnika koje se donose na osnovu finansijskih izvještaja.

Zbog činjenice da se revizija sprovodi provjerom na bazi uzorka i da u sistemu internih kontrola i računovodstvenom sistemu postoje inherentna ograničenja, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ostanu neotkrivene.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupaka je zasnovan na revizijskom prosuđivanju i profesionalnom skepticizmu, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih usljed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija takođe uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika utemeljenih na vremenskoj neograničenosti poslovanja i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Izjavljujemo da smo postupili u skladu sa relevantnim etičkim zahtjevima u vezi sa nezavisnošću. Ostvarili smo komunikaciju sa odgovornim licima subjekta revizije u vezi sa planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije, ključnim revizijskim pitanjima i drugim važnim pitanjima i značajnim nalazima revizije, uključujući značajne nedostatke u sistemu internih kontrola koji se mogu identifikovati tokom revizije.

Banja Luka, 01.08.2022. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

II IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji usklađenosti

Mišljenje sa rezervom

Uz reviziju Konsolidovanog finansijskog izvještaja opštine Istočni Stari Grad za 2021. godinu, izvršili smo reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonskim i drugim propisima.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu Osnov za mišljenje sa rezervom, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskom izvještaju opštine Istočni Stari Grad za 2021. godinu su, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti.

Vjerujemo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje o usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa propisima kojima su regulisane.

Kao što je navedeno pod tačkom 4. izvještaja:

Za nabavku hrane, materijala za ličnu higijenu i održavanje čistoće u iznosu od 2.633 KM bez PDV-a i reklamnog materijala u iznosu od 4.010 KM bez PDV-a nisu provedeni postupci direktnih sporazuma, a za nabavke radova na održavanju dionica lokalnih puteva i krčenja rigola u iznosu od 17.063 KM bez PDV-a izvršeno je dijeljenje nabavki putem tri direktna sporazuma, što nije u skladu sa članom 7. Pravilnika o postupku direktnog sporazuma i članom 6. Zakona o javnim nabavkama.

Opština Istočni Stari Grad nije objavila Plan javnih nabavki za 2021. godinu i podatke o zaključenim ugovorima na svojoj veb stranici, nije objavila provedene postupke na Portalu javnih nabavki BiH u najmanjem iznosu od 198.481 KM bez PDV, koje se odnose na petnaest direktnih sporazuma (83.532 KM) i tri ugovora po provedenim pregovaračkim postupcima bez objave obavještenja (114.949 KM), što nije u skladu sa članovima 17. i 75. Zakona o javnim nabavkama.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, načelnik Opštine je takođe odgovoran da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje opštine Istočni Stari Grad obuhvaćeno prema definisanim kriterijumima, usklađeno sa zakonskim i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje Opštine Istočni Stari Grad.

Banja Luka, 01.08.2022. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

III REZIME DATIH PREPORUKA

Preporuke vezane za finansijske izvještaje

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se:

- 1) postupci i procedure provođenja popisa, usaglašavanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem i izvještavanje vrši u skladu sa odredbama Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza,
- 2) prilikom izrade konsolidovanog finansijskog izvještaja uključe entiteti koji su pod kontrolom ili značajnim uticajem Opštine u skladu sa članom 123. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike,
- 3) pri otplati zajmova primljenih od lizing društava i drugih nefinansijskih subjekata iskazuju izdaci za otplatu duga u skladu sa članom 98. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike,
- 4) priznavanje potraživanja po raznim osnovama, procjena naplativosti potraživanja i iskazivanje kratkoročnih razgraničenja vrši u skladu sa članom 71, 73. i 80. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike,
- 5) iskažu učešća u kapitalu kod javnog preduzeća i ustanova čiji je osnivač Opština u skladu sa članom 61. stav (4) i 86. stav (2) tačka 1) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike,
- 6) početno priznavanje, vrednovanje i klasifikovanje nefinansijske imovine u stalnim sredstvima vrši u skladu sa odredbama člana 30, 33. stav (1) i 42. stav (1) i (2) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike kao i provjeru obezvređenja nefinansijske imovine u pripremi na dan bilansiranja u skladu sa MRS-JS 21 – Umanjenje vrijednosti imovine koja ne generiše gotovinu, paragraf 14, 23, 27, 52 i 54,
- 7) iskazuju garancije i mjenice u vanbilansnoj evidenciji u skladu sa članom 89. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike,
- 8) iskazuju odlivi za otplatu zajmova u okviru aktivnosti finansiranja u skladu sa zahtjevima MRS-JS 2 – Izvještaj o novčanim tokovima, paragraf 26 i
- 9) u Napomenama uz finansijske izvještaje objelodanjuju informacije u skladu sa članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i zahtjevima MRS-JS 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja i MRS-JS 19 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina.

Preporuke vezane za usklađenost

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se:

- 1) nabavke putem direktnog sporazuma provode u skladu sa članom 7. Pravilnika o postupku direktnog sporazuma i članom 6. Zakona o javnim nabavkama, da se vrši objava Plana javnih nabavki i podataka o zaključenim ugovorima na veb stranici, kao

i objave provedenih postupaka na Portalu javnih nabavki BiH u skladu sa članom 17. i 75. navedenog zakona i

- 2) zaključuju ugovori o dodjeli grantova sa krajnjim korisnicima u skladu sa članom 7. Pravilnika o kriterijumima i postupku za dodjelu sredstava iz budžeta Opštine organizacijama civilnog društva.

Preporučuje se Skupštini opštine da obezbijedi da se:

- 3) izvrši analiza stepena završenosti i donesu odgovarajuće odluke o statusu nefinansijske imovine u pripremi.

IV KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI

- Zakon o budžetskom sistemu Republike Srpske,
- Zakon o fiskalnoj odgovornosti u Republici Srpskoj, članovi 4. i 9-11,
- Zakon o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske,
- Odluka o usvajanju Budžeta opštine Istočni Stari Grad za 2021. godinu,
- Odluka o usvajanju Rebalansa Budžeta opštine Istočni Stari Grad za 2021. godinu,
- Odluka o izvršenju budžeta Opštine Istočni Stari Grad za 2021. godinu,
- Zakon o lokalnoj samoupravi,
- Zakon o statusu funkcionera jedinica lokalne samouprave, član 17.,
- Zakon o službenicima i namještenicima u organima jedinice lokalne samouprave,
- Zakon o radu, članovi 39. i 205.,
- Zakon o doprinosima,
- Zakon o porezu na dohodak, Glava I-IV, VI, X, XII i XIII,
- Zakon o javnim nabavkama,
- Zakon o socijalnoj zaštiti,
- Zakon o uređenju prostora i građenju,
- Zakon o porezu na nepokretnosti,
- Zakon o šumama, članovi 42. i 87-98,
- Zakon o administrativnim taksama,
- Zakon o komunalnim taksama,
- Zakon o komunalnim djelatnostima,
- Zakon o vodama, članovi 188-195,
- Zakon o zaštiti od požara, članovi 43-48 i 83-86,
- Zakon o koncesijama, član 32.,
- Zakon o zaduživanju, dugu i garancijama Republike Srpske, poglavlje VIII članovi 59-72,
- Zakon o Pravobranilaštvu Republike Srpske, član 16.,
- Uredba o naknadama za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u javnom sektoru,
- Uredba o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem,
- Poseban kolektivni ugovor za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske.

V IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)

1. Uvod

Opština Istočni Stari Grad (u daljem tekstu: Opština) nalazi se u zajednici opština u sastavu Grada Istočno Sarajevo. Područje Opštine se prostire na površini od 105 km² na kojem, prema popisu stanovništva iz 2013. godine živi 1.116 stanovnika. Organizovana je u četiri mjesne zajednice (Hreša, Vučija Luka, Bulozi i Trebević) sa 19 naseljenih mjesta.

Opština ostvaruje svoje nadležnosti prema Zakonu o lokalnoj samoupravi („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 97/16, 36/19 i 61/21) kao i druge nadležnosti koje joj se prenose drugim zakonima. Organi Opštine su Skupština opštine i načelnik opštine. Skupština opštine je organ odlučivanja i kreiranja politika opštine koju čini 13 odbornika, a načelnik kao nosilac izvršne vlasti zastupa i predstavlja Opštinu.

Odlukom o razvijenosti jedinica lokalne samouprave u Republici Srpskoj za 2020. godinu („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 102/20), Opština je svrstana u izrazito nerazvijene jedinice lokalne samouprave Republike Srpske.

Opština posluje u sistemu lokalnog trezora (SOFI) u kome se budžetski korisnici pojavljuju kao potrošačke jedinice Opštinske uprave (Skupština opštine, Administrativna služba opštine i JU Narodna biblioteka). Javna preduzeća i ustanove koje posluju sa vlastitim bankovnim računima i van Glavne knjige trezora, čiji je osnivač Opština su JKP “Glog” d.o.o. Istočni Stari Grad, JZU Ambulanta porodične medicine “Stari Grad” Istočni Stari Grad i JP “Miljacka ISG” d.o.o. Istočni Stari Grad.

Sredstva za rad obezbjeđuju se iz poreskih i neporeskih prihoda, grantova, transfera između budžetskih korisnika, primitaka od nefinansijske imovine i ostalih primitaka.

Na dostavljeni Nacrt izvještaja o provedenoj finansijskoj reviziji Opština nije imala primjedbi.

Preporuke date u ovom izvještaju, u cilju njihovog naglašavanja, boldovane su i pisane italic slovima.

2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja

Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske izvršila je finansijsku reviziju Opštine za 2017. godinu i tom prilikom dala 16 preporuka i to osam za finansijske izvještaje i osam za usklađenost. Provođenje datih preporuka u navedenom izvještaju bilo je predmet provjere u Izvještaju o statusu datih preporuka (IP010-20 od 02.12.2020. godine) prema kojem je Opština provela 13 preporuka, dvije djelimično provela, a jednu preporuku nije provela.

3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Opštinske uprave Istočni Stari Grad (“Službene novine Grada Istočno Sarajevo” broj 11/19, 16/19, 26/20 i 29/21) definisana su područja nadležnosti i odgovornosti izvršnog organa, radna mjesta, broj izvršilaca i druga značajna pitanja za funkcionisanje Opštine. Odlukom o osnivanju Opštinske uprave opštine Istočni Stari Grad (“Službene novine Grada Istočno Sarajevo” broj 2/18) i Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta poslovi u Opštinskoj upravi su organizovani bez organizacionih jedinica. Navedenim pravilnikom sistematizovana su 22 radna mjesta sa 24 izvršioca.

Na dan 31.12.2021. godine u Opštinskoj upravi u radnom odnosu bilo je ukupno 23 zaposlena, od toga 17 na neodređeno, tri funkcionera (načelnik opštine, zamjenik

načelnika opštine i predsjednik skupštine opštine) i tri lica u mandatu (sekretar opštine i dva savjetnika). U toku 2021. godine, odlukama načelnika imenovana su dva savjetnika na period trajanja mandata načelnika, a putem javnog konkursa dva službenika na neodređeno vrijeme u skladu sa Planom zapošljavanja za 2021. godinu.

U toku 2021. godine nisu vršene aktivnosti na sistemu internih kontrola u skladu sa Zakonom o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 91/16) i Uputstvu o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 99/17), jer nije donesen akt o upravljanju rizicima kojim se uređuju organizacioni ciljevi i zadaci, procjena rizika i upravljanje rizicima, nije sačinjen plan rada za uspostavljanje i razvoj finansijskog upravljanja i kontrole za 2021. godinu, izvještaj o sprovođenju planiranih aktivnosti na uspostavljanju i razvoju sistema finansijskog upravljanja i kontrola za 2021. godinu niti plan rada za uspostavljanje i razvoj sistema finansijskog upravljanja i kontrola u 2022. godini. U periodu obavljanja revizije, aktivnosti na izradi nacrtu mape poslovnih procesa (izjave o misiji, viziji i ključni ciljevi Opštine, popis i knjiga poslovnih procesa) su bile u toku.

Popis imovine i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2021. godine nije izvršen u skladu sa Pravilnikom o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 45/16 i 113/21) u dijelu koji se odnosi na sljedeće:

- popisom nisu obuhvaćeni učešća u kapitalu u domaćim nefinansijskim subjektima, dugoročna finansijska imovina, razgraničenja po osnovu neizmirenih obaveza za naknade plata za vrijeme roditeljskog odsustva i za vrijeme bolovanja koje se refundiraju od fondova obaveznog socijalnog osiguranja, garancije i mjenice,
- usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza nije vršeno na način da se izvrši usklađivanje fizičkog stanja i knjigovodstvenih vrijednosti u pomoćnim evidencijama, član 3.,
- za utvrđivanje stvarnog stanja potraživanja i obaveza, popisna komisija je koristila knjigovodstvenu evidenciju, a ne utvrđene tehnike popisa, član 12. stav (1) tačka 2),
- komisije za popis nisu izvršile unos u popisne liste imovine preuzete iz odgovarajućih knjigovodstvenih evidencija, utvrđivanje razlika između knjigovodstvenog i stvarnog stanja imovine, prenos podataka o stanjima imovine i obaveza preuzetih sa dokumentacije koja odražava eksternu potvrdu stanja, utvrđivanje vrijednosnih razlika, član 18. i
- izvještaji o izvršenom popisu ne sadrže podatke o stručnoj i profesionalnoj kvalifikaciji i radnom angažmanu lica angažovanih na popisu, uporedni pregled stvarnog i knjigovodstvenog stanja popisanih novčanih sredstava, potraživanja i obaveza, pregled količinskih i vrijednosnih razlika između stvarnog i knjigovodstvenog stanja, član 20. stav (1) tačke 2), 3) i (4).

Shodno navedenom i pod tačkama u daljem tekstu izvještaja, uspostavljeni sistem internih kontrola nije funkcionisao na način da obezbijedi istinito i fer izvještavanje i usklađenost sa važećim zakonima i drugim propisima, što je osim u ovoj tački navedeno u većini tačaka ovog izvještaja.

Preporučuje se načelniku da obezbijedi da se postupci i procedure provođenja popisa, usaglašavanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem i izvještavanje vrši u skladu sa odredbama Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza.

4. Nabavke

Planom javnih nabavki za 2021. godinu sa izmjenama i dopunama, Opština je planirala 34 postupka javnih nabavki u ukupnom iznosu od 1.823.416 KM bez poreza na dodatu vrijednost (u daljem tekstu: PDV).

Ukupna vrijednost dodijeljenih ugovora iznosi 1.817.696 KM bez PDV i to putem 25 direktnih sporazuma (123.738 KM), dva konkurentna zahtjeva za dostavljanje ponuda (102.159 KM), tri otvorena postupka (1.476.851 KM) i tri pregovaračka postupka bez objave obavještenja (114.948 KM).

Revizijskim ispitivanjem obuhvaćeno je devet postupaka javnih nabavki u vrijednosti od 1.690.436 KM bez PDV-a i to nabavke radova rekonstrukcije i modernizacije puta Miljevička krivina - Knjeginjac (1.280.453 KM), radova izgradnje puta od Brusa do Doma Banke – Put2 (128.195 KM), radova izgradnje proširenja rezervoara Hreša i izrada hlorne stanice (71.135 KM), putničkog motornog vozila (68.203 KM), radova izgradnje poslovnog objekta pijaca Brus, Trebević (63.223 KM), radova sanacije dijela regionalnog puta Gazin Han – Emirovice od mosta u dužini 87m² (36.984 KM), nabavke goriva (31.023 KM), peleta (5.220 KM) i medijskog praćenja (6.000 KM).

Odstupanja od primjene Zakona o javnim nabavkama („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 38/14) utvrđena su u sledećem:

- za nabavku robe široke potrošnje kao što su hrana, materijal za ličnu higijenu i održavanje čistoće (2.633 KM bez PDV) i reklamnog materijala – kalendari, olovke, rokovnici, upaljači (4.010 KM bez PDV) nisu zaključeni ugovori i dobavljači su angažovani direktno, što nije u skladu sa odredbama člana 7. Pravilnika o postupku direktnog sporazuma i članom 6. zakona,
- Opština nije objedinila nabavke za slične i srodne radove i time primijenila odgovarajući postupak javne nabavke za radove održavanja dionica puteva i krčenja rigola (17.063 KM bez PDV-a), provedenih putem tri direktna sporazuma, što nije u skladu sa članom 15. stav (6) zakona, čime je izvršeno dijeljenje nabavke,
- Opština nije izvršila objavu Plana javnih nabavki za 2021. godinu i podataka o zaključenim ugovorima na svojoj veb stranici, kako je to propisano članovima 17. i 75. zakona,
- Opština nije prijavila provedene postupke u sistem javnih nabavki (Portal javnih nabavki BiH) za nabavke ukupne vrijednosti 198.481 KM bez PDV i to, za petnaest direktnih sporazuma (83.532 KM) i ugovore po provedenim pregovaračkim postupcima bez objave obavještenja za tri nabavke (114.949 KM), što nije u skladu sa članom 75. zakona i
- u otvorenom postupku nabavke radova izgradnje puta od Brusa do Doma Banke – Put2, sa izabranom ponuđačem ugovor je zaključen prije isteka roka od 15 dana, što je suprotno članovima 72. stav (1) i 98. stav (1) Zakona o javnim nabavkama.

Preporučuje se načelniku da obezbijedi da se nabavke putem direktnog sporazuma provode u skladu sa članom 7. Pravilnika o postupku direktnog sporazuma i članom 6. Zakona o javnim nabavkama, da se vrši objava Plana javnih nabavki i podataka o zaključenim ugovorima na veb stranici, kao i objave provedenih postupaka na Portalu javnih nabavki BiH u skladu sa članom 17. i 75. navedenog zakona.

5. Priprema i donošenje budžeta

Skupština opštine donijela je Odluku o usvajanju budžeta opštine Istočni Stari Grad za 2021. godine (“Službene novine Grada Istočno Sarajevo” broj 1/21) u iznosu od 1.567.510 KM i Odluku o usvajanju rebalansa budžeta opštine Istočni Stari Grad za 2021. godinu (“Službene novine Grada Istočno Sarajevo” broj 21/21) u iznosu od 2.623.200 KM.

Rebalansom budžeta planirana su sredstva od poreskih prihoda (368.000 KM), neporeskih prihoda (923.000 KM), grantova (657.000 KM), transfera (189.200 KM), primitaka za nefinansijsku imovinu (336.000 KM) i ostalih primitaka (150.000 KM). Rebalansom budžeta su odobrena sredstva za tekuće rashode (1.600.400 KM), transfere između i unutar jedinica vlasti (1.300 KM), budžetsku rezervu (15.000 KM), izdatke za nefinansijsku imovinu (830.000 KM), izdatke za otplatu dugova (64.500 KM) i ostale izdatke (112.000 KM). Nakon usvajanja rebalansa budžeta izvršeno je devet realokacija budžetskih sredstava u ukupnom iznosu od 99.910 KM.

Prilikom pripreme i donošenja budžeta za 2021. godinu utvrđena su odstupanja od budžetskog kalendara prema članu 28. stav 1. tačka b), e), ž), z) i) Zakona o budžetskom sistemu Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 121/12, 52/14, 103/15 i 15/16), koja se odnose na rokove dostavljanja uputstva za pripremu nacrtu budžeta budžetskim korisnicima, dostavljanje prijedloga budžeta na saglasnost Ministarstvu finansija Republike Srpske i na usvajanje Skupštini opštine, donošenje odluke o usvajanju budžeta i njeno dostavljanje nadležnom ministarstvu. Osim navedenog odstupanja, nisu utvrđene druge neusklađenosti u odnosu na regulativu koja definiše proces pripreme i donošenja budžeta.

6. Finansijski izvještaji

Opština je sačinila Konsolidovani finansijski izvještaj za korisnike budžeta Opštine Istočni Stari Grad kojeg čine Bilans stanja, Bilans uspjeha, Izvještaj o promjenama neto imovine, Periodični izvještaj o izvršenju budžeta, Periodični izvještaj o izvršenju po računovodstvenim fondovima, Bilans novčanih tokova i Napomene uz finansijski izvještaj prema članu 26. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 15/17).

Prilikom izrade Konsolidovanog finansijskog izvještaja za 2021. godinu, Opština nije uključila izvještaje JKP “Glog” d.o.o., JZU Ambulanta porodične medicine “Stari Grad” i JP “Miljacka ISG” d.o.o. sa sjedištem u Istočnom Starom Gradu čiji je osnivač, dodavanjem neto imovine/kapitala iz njihovih bilansa stanja u konsolidovani bilans stanja prema članu 123. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike (“Službeni glasnik Republike Srpske” broj 115/17 i 118/18).

Preporučuje se načelniku da obezbijedi da se prilikom izrade konsolidovanog finansijskog izvještaja uključe entiteti koji su pod kontrolom ili značajnim uticajem Opštine u skladu sa članom 123. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

6.1. Izvještaj o izvršenju budžeta

Izvršenje budžeta Opštine za period 01.01-31.12.2021. godine iskazano je u obrascu Periodični izvještaj o izvršenju budžeta (u daljem tekstu: obrazac PIB) na računovodstvenom fondu 01 i obrascu Periodični izvještaj o izvršenju po računovodstvenim fondovima (u daljem tekstu: obrazac PIF).

U obrascima PIB i PIF budžetski prihodi i primici iskazani su u iznosu od 3.172.980 KM što je za 21% više u odnosu na rebalansom planirane prihode i primitke. Budžetski rashodi i izdaci iskazani su u iznosu od 2.401.154 KM, što je za 8% niže od rebalansom odobrenih sredstava. Za više utrošena sredstva na pozicijama tekućih rashoda u odnosu na rebalans budžeta izvršene su realokacije budžetskih sredstava u ukupnom iznosu od 99.910 KM.

Skupština opštine je 13.06.2022. godine donijela Odluku o usvajanju Izvještaja o izvršenju budžeta Opštine za 2021. godinu („Službene novine Grada Istočno Sarajevo“ broj 14/22).

6.1.1. Prihodi i primici

Budžetski prihodi i primici u obrascu PIB iskazani su u iznosu od 3.172.980 KM.

6.1.1.1. Prihodi

Budžetski prihodi iskazani su u iznosu od 2.407.142 KM, a čine ih poreski prihodi, neporeski prihodi, grantovi i transferi između i unutar jedinice vlasti.

Poreske prihode iskazane u iznosu od 430.805 KM najvećim dijelom čine porezi na lična primanja i prihode od samostalne djelatnosti (91.009 KM), porezi na imovinu (12.390 KM) i indirektni porezi doznačeni od Uprave za indirektno oporezivanje BiH (327.405 KM).

Poreske prihode na imovinu Opština ostvaruje u skladu sa Odlukom o visini poreske stope na nepokretnost u 2021. godini („Službene novine Grada Istočno Sarajevo“ broj 2/21).

Neporeski prihodi iskazani su u iznosu od 1.374.103 KM, a čine ih prihodi od zakupa i rente (668.382 KM), administrativne naknade i takse (3.248 KM), komunalne naknade i takse (6.836 KM), naknade po raznim osnovama (671.190 KM), prihodi od pružanja javnih usluga (5.482 KM) i ostali neporeski prihodi (18.966 KM).

Prihodi od zakupa i rente odnose se na prihode od davanja objekata u zakup (10.676 KM) i zemljišne rente (657.706 KM).

Prihode od zemljišne rente Opština je ostvarila na osnovu Odluke o visini rente (pogodnosti) za izgradnju objekata po zonama ostalog građevinskog zemljišta na području opštine Istočni Stari Grad za 2021. godinu i visini prosječne konačne građevinske cijene 1 m² korisne površine stambenog i poslovnog prostora na području opštine Istočni Stari Grad objavljenih u Službenim novinama Grada Istočno Sarajevo“ broj 2/21.

Administrativne naknade i takse ostvarene su na osnovu Odluke o opštinskim administrativnim taksama i tarifama opštinskih administrativnih taksi („Službene novine Grada Istočno Sarajevo“ broj 23/13) kojom su utvrđene visina i način plaćanja opštinskih administrativnih taksi za spise i radnje u upravnim i drugim postupcima (podnesci, rješenja, uvjerenja, ovjere, prepisi, prevodi i sl.).

Komunalne naknade i takse se ostvaruju na osnovu Odluke o komunalnim taksama za isticanje poslovnog imena na području Grada Istočno Sarajevo i Odlukom o komunalnim naknadama na području Grada Istočno Sarajevo. Prikupljena sredstva od naplate komunalnih naknada i taksi se dijele između Grada Istočno Sarajevo i Opštine u njenom sastavu u omjeru 85%:15%. U skladu sa izmjenama i dopunama Odluke o komunalnim naknadama na području Grada Istočno Sarajevo od aprila 2021. godine, komunalna naknada se dijeli u omjeru 50%:50%.

Prihodi od naknada po raznim osnovama odnose se na prihode od naknada za uređivanje građevinskog zemljišta (351.602 KM), korišćenje građevinskog zemljišta (1.309 KM), korišćenje mineralnih sirovina (171.979 KM), promjenu namjene poljoprivrednog zemljišta (5.522 KM), korišćenje šuma i šumskog zemljišta (102.931 KM), korišćenje elektroenergetskih objekata (104.578 KM) i korišćenje voda (7.042 KM).

Prihode od naknada za uređenje građevinskog zemljišta Opština je ostvarila u skladu sa Odlukom o uređenju prostora i građevinskom zemljištu („Službene novine Grada Istočno Sarajevo“ broj 4/20) i Odlukom o visini troškova uređenja ostalog građevinskog zemljišta u 2021. godini („Službene novine Grada Istočno Sarajevo“ broj 2/21).

Skupština opštine je za 2021. godinu donijela Program izgradnje i uređenja prostora na području opštine Istočni Stari Grad (1.488.834 KM), Plan o utrošku sredstava od koncesione naknade (250.000 KM), Program namjenskog utroška sredstava od posebnih vodnih naknada (7.000 KM), Plan korištenja sredstava naknade po osnovu prodaje

šumskih drvnih sortimenata (99.200 KM), Program korišćenja sredstava od naplaćene naknade po osnovu promjene namjene poljoprivrednog zemljišta u nepoljoprivredne svrhe (6.464 KM). Skupština opštine je 13.06.2022. godine usvojila izvještaje o realizaciji Programa namjenskog utroška sredstava od posebnih vodnih naknada, Plana o utrošku sredstava od koncesione naknade i Plana korišćenja sredstava naknade po osnovu prodaje šumskih drvnih sortimenata, dok drugi programi i planovi namjenskog utroška sredstava nisu bili predmet razmatranja u 2021. godini.

Grantovi su iskazani u iznosu od 395.025 KM, a čine ih tekući grantovi od Opštine Stari Grad Sarajevo, Federacija BiH (30.000 KM za zimsko održavanje lokalnih puteva), kapitalni grantovi od Grada Sarajevo (107.000 KM za izgradnju vodovoda Brus na Trebeviću) i od Ministarstva saobraćaja Kantona Sarajevo (258.025 KM za izgradnju lokalnog puta Miljevička krivina-Knjeginjac na Trebeviću prema dospjelim privremenim situacijama izvođača radova).

Transferi između i unutar jedinice vlasti iskazani u iznosu od 207.209 KM najvećim dijelom se odnose na transfere od Ministarstva uprave i lokalne samouprave Republike Srpske (77.400 KM), Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske (42.181 KM), Grada Istočno Sarajevo (75.000 KM) i Zavoda za zapošljavanje Republike Srpske (12.100 KM).

6.1.1.2. Primici

Primici iskazani u ukupnom iznosu od 765.838 KM odnose se na primitke od nefinansijske imovine i ostale primitke.

Primici od nefinansijske imovine iskazani u iznosu od 517.352 KM u potpunosti se odnose na primitke od prodaje zemljišta prema Odluci o uređenju prostora i građevinskom zemljištu i Odluci o utvrđivanju tržišne cijene ostalog neizgrađenog građevinskog zemljišta u obuhvatima i van obuhvata na području opštine Istočni Stari Grad u 2021. godini („Službene novine Grada Istočno Sarajevo“ broj 2/21).

Ostali primici iskazani su u iznosu od 248.486 KM odnose se na primitke od depozita i kaucija (79.376 KM), po osnovu primljenih avansa (127.818 KM) i za naknade plata za porodijsko odsustvo koje se refundira od fonda obaveznog socijalnog osiguranja (41.292 KM).

6.1.2. Rashodi i izdaci

6.1.2.1. Rashodi

Budžetski rashodi u obrascima PIB i PIF iskazani su u ukupnom iznosu od 2.401.154 KM, a čine ih rashodi za lična primanja, rashodi po osnovu korišćenja roba i usluga, rashodi finansiranja i drugi finansijski troškovi, subvencije, grantovi, doznake na ime socijalne zaštite i transferi između različitih jedinica vlasti.

Rashodi za lična primanja zaposlenih iskazani u iznosu 734.282 KM odnose se na rashode za bruto plate zaposlenih (509.095 KM), bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada (110.508 KM), naknade plata zaposlenih za vrijeme bolovanja, roditeljskog odsustva i ostalih naknada plata (2.535 KM) i otpremnine i jednokratne pomoći-bruto (13.750 KM).

Rashodi za bruto plate odnose se na bruto plate zaposlenih Opštinske uprave (509.095 KM), a čine ih rashodi za osnovnu platu nakon oporezivanja (310.824 KM), porez na dohodak (18.297 KM) i zbirni doprinosi (179.973 KM).

Obračun plata funkcionerima je vršen u skladu sa članom 17. Zakona o statusu funkcionera jedinica lokalne samouprave ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 96/05, 98/13) i Odlukom o platama funkcionera opštine Istočni Stari Grad od 26.11.2015.godine.

Rashodi za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih Opštinske uprave odnose se na naknade za prevoz na posao i sa posla (3.913 KM), topli obrok (35.721 KM), regres za godišnji odmor (28.600 KM), regresne nagrade (1.600 KM), nagrade za posebne rezultate u radu (2.561 KM), dnevnice po osnovu službenih putovanja u zemlji (470 KM), te pripadajući porezi (7.110 KM) i doprinosi (33.093 KM).

Obračun plata i naknada zaposlenima vršen je u skladu sa Kolektivnim ugovorom za zaposlene u Opštinskoj upravi (Službene novine Grada Istočno Sarajevo" broj 16/19, 18/19, 26/20, 17/21 i 29/21), koji je usklađen sa odredbama Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u jedinicama lokalne samouprave („Službeni glasnik Republike Srpske" broj 114/17, 112/19, 49/21 i 119/21).

Rashodi po osnovu korišćenja roba i usluga iskazani su u iznosu od 447.896 KM, a odnose se na rashode po osnovu zakupa (6.000 KM) utroška energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga (41.759 KM), rashode za režijski materijal (7.806 KM), materijal za posebne namjene (481 KM), rashode za tekuće održavanje (45.825 KM), rashode po osnovu putovanja i smještaja (37.475 KM), rashode za stručne usluge (63.167 KM), rashode za održavanje javnih površina i zaštite životne sredine (111.341 KM) i ostale neklasifikovane rashode (134.042 KM).

Rashodi za stručne usluge odnose se na rashode za usluge finansijskog posredovanja (2.613 KM), osiguranja (4.688 KM), informisanja i medija (18.514 KM), pravne i administrativne usluge (14.656 KM), procjene i vještačenja (10.800 KM), kompjuterske usluge (2.819 KM) i ostale stručne usluge (9.077 KM).

Rashodi za usluge održavanja javnih površina i zaštite životne sredine odnose se na rashode za usluge zimske službe (87.095 KM) i rashodi po osnovu utroška električne energije za rasvjetu na javnim površinama (24.247 KM). Za usluge zimske službe – čišćenje snijega i posipanje soli i frakcije, angažovano je JKP "Glog" d.o.o. Istočni Stari Grad prema Odluci o osnivanju JKP "Glog" d.o.o. Istočni Stari Grad od 2010. i 2016. godine.

Ostali neklasifikovani rashodi najvećim dijelom se odnose na rashode za bruto naknade za rad van radnog odnosa (85.775 KM), reprezentacije (28.491 KM), poreza, doprinosa i neporeskih naknada na teret poslodavca (3.035 KM) i ostale nepomenute rashode (16.212 KM).

Bruto naknade za rad van radnog odnosa čine rashodi za bruto naknade članovima upravnih i nadzornih odbora (496 KM), članovima komisija i radnih grupa (7.836 KM), odbornicima (58.205 KM) i po ugovoru o djelu (19.238 KM).

Rashodi po osnovu reprezentacije koji se najvećim dijelom odnose na troškove organizovanja opštinske slave, novogodišnjih praznika i ugostiteljskih usluga, regulisani su Pravilnikom o korišćenju reprezentacije.

Rashodi finansiranja i drugi finansijski troškovi iskazani su u iznosu od 33.116 KM odnose se na rashode po osnovu kamata na kredite.

Subvencije su iskazane u iznosu od 37.028 KM. Dodijeljene su JKP „Glog“ d.o.o. Istočni Stari Grad za održavanje vodovodnog sistema i usluge odvoza smeća (18.000 KM) i Fondaciji za privredu i ruralni razvoj Istočni Stari Grad (19.028 KM) za nabavku plastenika prema Sporazumu o finansiranju projekta „Organizacija poljoprivredne proizvodnje“ u kojem je Opština učestvovala sa 30%.

Grantovi su iskazani u iznosu od 343.100 KM, a odnose se na tekuće grantove humanitarnim organizacijama i udruženjima (8.500 KM), sportskim i omladinskim organizacijama i udruženjima (58.200 KM), etničkim i vjerskim organizacijama i udruženjima (2.000 KM), organizacijama i udruženjima za afirmaciju porodice, i zaštitu prava žena, djece, izbjeglih i raseljenih lica, boraca i osoba sa invaliditetom (15.500 KM), organizacijama i udruženjima u oblasti zdravstvene i socijalne zaštite, zaštite životne sredine i komunalne djelatnosti (3.343 KM), organizacijama i udruženjima u oblasti obrazovanja, naučno-istraživačke djelatnosti, kulture i informacija (23.000 KM), organizacijama i udruženjima u oblasti ekonomskog i privrednog razvoja (101.436 KM) i ostali tekući grantovi neprofitnim subjektima u zemlji (131.121 KM).

Dodjela grantova vršena je na osnovu podnesenih zahtjeva organizacija civilnog društva koje svojim djelovanjem unapređuju ambijent, zastupaju i promovišu interese Opštine u različitim oblastima, kako je definisano članom 5. Pravilnika o kriterijumima i postupku za dodjelu sredstava iz budžeta Opštine organizacijama civilnog društva iz 2019. godine. Prilikom dodjele sredstava, Opština nije zaključivala ugovore o dodjeli grantova sa krajnjim korisnicima u skladu sa članom 7. navedenog pravilnika.

Doznake na ime socijalne zaštite iskazane su u iznosu od 152.683 KM odnose se na jednokratne novčane pomoći koja se isplaćuje šticecima ustanova socijalne zaštite-centri za socijalni rad (65.452 KM), tekuće invalidnine (9.407 KM), tekuće pomoći učenicima, studentima i pojedincima u oblasti nauke i kulture (14.729 KM), porodici, djeci i mladima (1.600 KM), građanima u naturi iz budžeta Republike, opština i gradova-osim ustanova socijalne zaštite (4.294 KM), ostale tekuće doznake građanima (31.194 KM), ostale kapitalne doznake građanima-osim ustanova socijalne zaštite (21.458 KM) i doznake ustanovama socijalne zaštite za smještaj šticecnika (4.548 KM).

Transferi između različitih jedinica vlasti iskazani su u iznosu od 635 KM.

Preporučuje se načelniku da obezbijedi da se zaključuju ugovori o dodjeli grantova sa krajnjim korisnicima u skladu sa članom 7. Pravilnika o kriterijumima i postupku za dodjelu sredstava iz budžeta Opštine organizacijama civilnog društva.

6.1.2.2. Izdaci

Izdaci su iskazani u ukupnom iznosu od 750.808 KM, a čine ih izdaci za nefinansijsku imovinu (584.767 KM), izdaci za otplatu dugova (64.235 KM) i ostali izdaci (101.806 KM).

Prema nalazu revizije, izdaci su potcijenjeni u ukupnom iznosu od 48.440 KM (tačke 6.1.4., 6.3.1.2. i 6.3.2. izvještaja).

Izdaci za nefinansijsku imovinu iskazani u iznosu od 584.767 KM odnose se na izdatke za izgradnju i pribavljanje zgrada i objekata (217.218 KM), investiciono održavanje, rekonstrukciju i adaptaciju zgrada i objekata (310.763 KM), nabavku opreme (49.532 KM) i izdatke po osnovu ulaganja u razvoj (7.254 KM).

Izdaci za izgradnju i pribavljanje zgrada i objekata odnose se na izdatke za izgradnju kancelarijskih objekata i prostora (70.137 KM), puteva (22.616 KM), vanjskog osvjetljenja (19.502 KM), vodovoda i kanalizacije (97.943 KM) i ostalih objekata (7.020 KM)

Izdaci za investiciono održavanje, rekonstrukciju i adaptaciju zgrada i objekata odnose se na izdatke za investiciono održavanje, rekonstrukciju i adaptaciju puteva (308.087 KM) i vanjskog osvjetljenja (2.676 KM).

Izdaci za nabavku opreme odnose se na nabavku dva službena vozila otplatom finansijskog lizinga (34.125 KM) i nabavku dijelova javne rasvjete (15.408 KM) (tačka 6.3.2. izvještaja).

Izdaci za otplatu duga se odnose na otplatu glavnica po dugoročnim kreditima u iznosu od 64.235 KM i to na otplatu glavnice prema "Raiffeisen Bank" a.d. Bosna i Hercegovina (52.582 KM) i glavnice prema „Nova banka“ a.d. Banja Luka (11.654 KM).

Na poziciji izdataka za otplatu dugova nisu iskazani izdaci za otplatu glavnice zajmova primljenih od lizing društava u iznosu od 34.125 KM i zajmova primljenih od drugih nefinansijskih subjekata u iznosu od 14.315 KM u skladu sa članom 98. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Ostali izdaci iskazani u iznosu od 101.806 KM odnose se na izdatke po osnovu depozita i kaucija (60.514 KM), izdatke za naknade plata za vrijeme porodijskog odsustva (33.655 KM) i roditeljskog odsustva (7.636 KM) koje se refundiraju od fonda obaveznog socijalnog osiguranja.

Preporučuje se načelniku da obezbijedi da se otplatom zajmova primljenih od lizing društava i drugih nefinansijskih subjekata iskazuju izdaci za otplatu duga u skladu sa članom 98. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

6.1.3. Budžetski rezultat (suficit/deficit)

Budžetski suficit iskazan je u iznosu od 689.381 KM, a čine ga bruto budžetski suficit u iznosu od 756.796 KM i neto izdaci za nefinansijsku imovinu u iznosu od 67.415 KM. Rezultat je razlike između budžetskih prihoda i primitaka za nefinansijsku imovinu (2.924.494 KM) i budžetskih rashoda i izdataka za nefinansijsku imovinu (2.235.113 KM).

Prema nalazu revizije, finansijski rezultat je potcijenjen za 13.820 KM.

6.1.4. Neto finansiranje

Neto finansiranje je iskazano je iznosu od 82.445 KM kao razlika između ostalih primitaka (248.486 KM) i zbira izdataka za otplatu dugova (64.235 KM) i ostalih izdataka (101.806 KM).

Prema nalazu revizije, neto finansiranje je precijenjeno za neiskazani iznos izdataka za otplatu glavnice zajmova primljenih od lizing društava i drugih nefinansijskih subjekata za iznos od 48.440 KM.

6.1.5. Razlika u finansiranju

U obrascima PIB i PIF iskazana je razlika u finansiranju u iznosu od 771.826 KM koju čine budžetski suficit u iznosu od 689.381 KM, neto zaduživanje u negativnom iznosu od 64.235 KM i ostali neto primici u iznosu od 146.680 KM.

Takođe, razlika u finansiranju je precijenjena za 48.440 KM.

6.2. Bilans uspjeha

6.2.1. Prihodi

Prihodi u Bilansu uspjeha iskazani su u iznosu od 2.873.648 KM, a čine ih poreski i neporeski prihodi, grantovi i transferi između različitih jedinica vlasti i prihodi obračunskog karaktera.

Prihodi obračunskog karaktera iskazani u iznosu od 466.506 KM odnose se na prihode od usklađivanja vrijednosti imovine (17.684 KM), dobitke od prodaje zemljišta (2.421 KM) i ostale prihode obračunskog karaktera (404.892 KM).

Ostali prihodi obračunskog karaktera odnose se na prihode obračunskog karaktera po osnovu vrijednosti zemljišta prema podacima iz zemljišnih evidencija (145.112 KM) i po osnovu prodaje zemljišta (259.780 KM – tačka 6.3.1.2. izvještaja).

Prema nalazu revizije, prihodi obračunskog karaktera su potcijenjeni za 157.963 KM, jer isti nisu priznati na obračunskom osnovu (tačka 6.3.1.1. izvještaja).

6.2.2. Rashodi

Rashodi u Bilansu uspjeha iskazani su u iznosu 2.585.707 KM, a čine ih tekući rashodi, transferi između i unutar jedinica vlasti i rashodi obračunskog karaktera.

Rashodi obračunskog karaktera iskazani u iznosu od 935.361 KM odnose se na rashode po osnovu amortizacije (657.768 KM) i rashode od usklađivanja vrijednosti imovine (277.593 KM).

Prema nalazima revizije, rashodi obračunskog karaktera su potcijenjeni za 14.593 KM i to za neiskazanu ispravku vrijednosti kratkoročnih potraživanja starijih od godinu dana (tačke 6.2.3. i 6.3.1.1. izvještaja).

Obračun amortizacije na stalna sredstva je vršen po amortizacionim stopama prema Pravilniku o primjeni godišnjih amortizacionih stopa za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 110/16).

Rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine u potpunosti se odnose na gubitke od prodaje zemljišta po nižim cijenama ugovorenih prodajom u odnosu na cijene u knjigovodstvenim evidencijama.

6.2.3. Finansijski rezultat

U Bilansu uspjeha za period 01.01-31.12.2021. godine iskazan je pozitivan finansijski rezultat u iznosu od 287.941 KM kao razlika između prihoda (2.873.648 KM) i rashoda (2.585.707 KM).

Prema nalazima revizije, finansijski rezultat je potcijenjen za 143.370 KM i to za neiskazana potraživanja za poreze, doprinose i neporeske prihode za iznos od 157.963 KM i neiskazane rashode od usklađivanja vrijednosti potraživanja na kraju obračunskog perioda u iznosu od 14.593 KM (tačke 6.2.2. i 6.3.1.1. izvještaja).

6.3. Bilans stanja

6.3.1. Aktiva

Poslovna aktiva Opštine na dan 31.12.2021. godine iskazana je u bruto vrijednosti od 23.392.318 KM, ispravke vrijednosti od 7.501.283 KM i neto vrijednosti od 15.891.035 KM, a čine je tekuća i stalna imovina.

Prema nalazu revizije, poslovna aktiva je potcijenjena za iznos od 490.395 KM.

6.3.1.1. Tekuća imovina

Tekuća imovina iskazana u bruto vrijednosti od 1.361.337 KM, ispravke vrijednosti od 495.415 KM i neto vrijednosti od 865.922 KM odnosi se na gotovinu i gotovinske ekvivalente, kratkoročne plasmane, kratkoročna potraživanja, kratkoročna razgraničenja i kratkoročnu finansijsku imovinu i razgraničenja između i unutar jedinica vlasti.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti iskazani u iznosu od 395.692 KM odnose se na sredstva na bankovnim računima (395.244 KM) i u blagajni (448 KM).

Kratkoročni plasmani iskazani su u iznosu od 28.500 KM. U toku 2021. godine, prema zahtjevima neprofitnih organizacija i udruženja za finansijsku pomoć u svom redovnom

poslovanju, Opština je dodjelu sredstva vršila zaključivanjem ugovora o pozajmici sredstava uz obavezu vraćanja do 31.12.2021. godine. Odobrena sredstva, po svojoj suštini imaju karakter tekućih grantova, a ne pozajmljenih sredstava. S obzirom da su sredstva odobrena korisnicima u vidu grantova, veća od prvobitno planiranih grantova u budžetu Opštine, nakon usvajanja rebalansa budžeta, Skupština opštine je donijela odluke o otpisu istih na teret tekućih grantova.

Kratkoročna potraživanja iskazana u bruto vrijednosti od 875.615 KM, ispravke vrijednosti od 495.415 KM i neto vrijednosti od 380.200 KM odnose se na potraživanja po osnovu prodaje i izvršenih usluga, od zaposlenih, za nenaplaćene poreze, doprinose i neporeske prihode, za nenaplaćene poreze, doprinose i neporeske prihode za koje je produžen rok plaćanja, a dospjevaju na naplatu u roku od godinu dana i ostala kratkoročna potraživanja.

Potraživanja po osnovu prodaje i izvršenih usluga iskazana u bruto i neto vrijednosti od 240.390 KM odnose se na potraživanja od prodaje zemljišta. Opština ne vrši procjenu naplativosti kratkoročnih potraživanja, zbog čega za potraživanja od prodaje zemljišta starijih od godinu dana nije izvršena ispravka vrijednosti na teret rashoda obračunskog karaktera u iznosu od 14.593 KM. Otpisom kratkoročnih potraživanja koja nisu naplaćena u roku od godinu dana iz ranijih godina, Opština je zadužila sporna potraživanja, ali nije izvršila ispravku vrijednosti na teret rashoda obračunskog karaktera u iznosu od 18.545 KM, što nije u skladu sa članom 73. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike. Potraživanja od prodaje zemljišta precijenjena su za 33.138 KM, potcijenjeni rashodi obračunskog karaktera za 14.593 KM i precijenjen finansijski rezultat ranijih godina za 18.545 KM, jer nije izvršena ispravka vrijednosti kratkoročnih potraživanja na teret rashoda obračunskog karaktera u odgovarajućem obračunskom periodu.

Potraživanja za nenaplaćene poreze, doprinose i neporeske prihode iskazana su u bruto vrijednosti od 583.117 KM, ispravke vrijednosti od 495.415 KM i neto vrijednosti od 87.702 KM, a najvećim dijelom se odnose na potraživanja za nenaplaćene poreze u iznosu od 66.651 KM i potraživanja za nenaplaćene naknade i takse u iznosu od 18.611 KM evidentirana prema Izvještaju iz jedinstvene evidencije o prijavljenim i uplaćenim porezima i potraživanja za obračunski period 01.01-31.12.2021. godine.

Potraživanja za poreze, doprinose i neporeske prihode za koje je produžen rok plaćanja, a dospjevaju na naplatu u roku do godinu dana iskazana su u iznosu od 38.813 KM prema Izvještaju iz jedinstvene evidencije o prijavljenim i uplaćenim doprinosima za period 01.01 - 31.12.2021. godine Poreske uprave Republike Srpske na osnovu Pravilnika o sistemu poreskog knjigovodstva u Republici Srpskoj.

Prema Rješenju o visini naknade za uređenje ostalog građevinskog zemljišta i rente od 23.09.2021. godine privrednom društvu "N Trade" d.o.o. Istočna Ilidža utvrđena je naknada za uređenje ostalog građevinskog zemljišta u iznosu od 89.994 KM. Ugovorom o plaćanju naknade troškova uređenja građevinskog zemljišta, investitor je dužan da umjesto plaćanja navedene naknade o svom trošku izvede radove izgradnje kolektora fekalne kanalizacije dužine 394,50m od 46.945 KM i dužine 180m od 17.640 KM kao i sanaciju i asfaltiranje lokalnog puta dužine 100 m od 25.409 KM. Takođe, prema Rješenju o visini naknade za uređenje ostalog građevinskog zemljišta i rente od 19.08.2021. godine fizičkom licu je utvrđena naknada za uređenje ostalog građevinskog zemljišta u iznosu od 67.969 KM, a Ugovorom o plaćanju naknade troškova uređenja građevinskog zemljišta, fizičko lice je dužno da umjesto plaćanja navedene naknade o svom trošku izvede radove na projektu izgradnje puta pored objekta „Vila Andrea“ (put Brus 3). Navedene poslovne promjene Opština nije evidentirala odnosno nije iskazala potraživanja za poreze, doprinose i neporeske prihode i ostale prihode obračunskog karaktera za iznos od 157.963 KM u skladu sa članom 71. stav (3) i 106. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim

politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike, zbog čega je finansijski rezultat potcijenjen (tačka 6.2.3. izvještaja).

Kratkoročna razgraničenja iskazana su u iznosu od 15.980 KM se odnose na kratkoročne razgraničene rashode, po osnovu ugovora o zakupu od 21.07.2014. godine na ime uloženi sredstava od strane Opštine, za opremanje prostorija koje koristi u ugovorenom periodu zakupa od 10 godina.

Prilikom evidencije obaveza za naknade plata za vrijeme bolovanja i roditeljskog odsustva koje se refundiraju od fondova obaveznog socijalnog osiguranja, Opština ne iskazuje razgraničenja po osnovu neizmirenih obaveza (zaduživanje i odobravanje sticanjem prava na refundaciju za naknade plata), kako je propisano članom 80. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja između i unutar jedinica vlasti iskazana u iznosu od 45.550 KM odnose se na potraživanja po osnovu zapisnika iz poreskog knjigovodstva (7.553 KM), potraživanja po osnovu refundacija za naknade plata iz doprinosa za dječiju zaštitu (15.680 KM), potraživanja po osnovu transfera od Ministarstva uprave i lokalne samouprave Republike Srpske za nerazvijene i izrazito nerazvijene opštine (19.350 KM), Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske za socijalno ugrožena lica (3.495 KM).

Preporučuje se načelniku da obezbijedi da se priznavanje potraživanja po raznim osnovama, procjena naplativosti potraživanja i iskazivanje kratkoročnih razgraničenja vrši u skladu sa članom 71, 73. i 80. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

6.3.1.2. Stalna imovina

Stalna imovina iskazana u bruto vrijednosti od 22.030.981 KM, ispravke vrijednosti od 7.005.868 KM i neto vrijednosti od 15.025.113 KM odnose se na dugoročnu finansijsku imovinu i razgraničenja i nefinansijsku imovinu u stalnim sredstvima.

Dugoročna finansijska imovina i razgraničenja iskazana u iznosu od 260.326 KM odnosi se na akcije i učešće u kapitalu, dugoročna potraživanja i ostalu dugoročnu finansijsku imovinu.

Akcije i učešća u kapitalu iskazane u iznosu od 3.000 KM odnose se na osnivački ulog u JKP „Glog“ d.o.o. Istočni Stari Grad.

Opština nije iskazala učešće u kapitalu po osnovu osnivačkih uloga i trajnih izvora sredstava u privrednim društvima i ustanovama čiji je osnivač u ukupnom iznosu od 237.545 KM (JKP „Glog“ d.o.o. Istočni Stari Grad od 233.545 KM, JU Narodne biblioteke „Istočni Stari Grad“ Istočni Stari Grad od 2.000 KM i JZU Ambulanta „Stari Grad“ Istočni Stari Grad od 2.000 KM) u skladu sa članom 61. stav (4) i 86. stav (2) tačka 1) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 98/16, 115/17 i 118/18).

Dugoročna potraživanja iskazana u iznosu 52.326 KM odnose se na neporeske prihode kojima je produžen rok plaćanja prema pomoćnoj evidenciji potraživanja za neporeske prihode Opštine.

Ostala dugoročna finansijska imovina iskazana su u iznosu od 205.000 KM, a odnose se na zajedničko ulaganje Opštine sa privrednim društvom JKP „Glog“ d.o.o. Istočni Stari Grad iz 2010. godine.

Nefinansijska imovina u stalnim sredstvima iskazana je u bruto vrijednosti od 21.770.655 KM, ispravke vrijednosti od 7.005.868 KM i neto vrijednosti od 14.764.787 KM, a odnosi se na proizvedenu stalnu imovinu, dragocjenosti, neproizvedenu stalnu imovinu i nefinansijsku imovinu u pripremi.

Proizvedenu stalnu imovinu iskazane bruto vrijednosti od 16.642.353 KM, ispravke vrijednosti od 6.735.462 KM i neto vrijednosti od 9.906.891 KM odnosi se na zgrade i objekte, postrojenja i opremu, dragocjenosti, neproizvedenu stalnu imovinu (zemljište i nematerijalna neproizvedena imovina) i nefinansijsku imovinu u stalnim sredstvima u pripremi.

Zgrade i objekti iskazani u neto vrijednosti od 993.390 KM, a odnose se na šest stambenih objekata i jedinica u vlasništvu Opštine, koje su nabavljene ranijih godina iz sredstava budžeta opštine i nisu predmet privatizacije i namijenjeni su za smještaj ratnih vojnih invalida bez naknade na osnovu reversa (113.600 KM), zatim na zgradu opštine (413.179 KM), zgradu vatrogasnog doma (184.514 KM), poslovni objekat na Hreši (47.032 KM aktiviran 2021. godine) i objekat opštine na Trebeviću (235.353 KM aktiviran 2020. godine). Povećanje vrijednosti poslovnih objekata u 2021. godini odnosi se na izvođenje radova na pregrađivanju sale Skupštine opštine (7.617 KM), a smanjenje vrijednosti na obračunate troškove amortizacije (16.581 KM).

Saobraćajni objekti iskazani u neto vrijednosti od 6.452.717 KM najvećim dijelom se odnose na neto vrijednost puteva (5.956.433 KM), vanjskog osvjetljenja, trotoara i ograda (341.463 KM) i ostalih saobraćajnih objekata (154.629 KM). Smanjenje vrijednosti saobraćajnih objekata se odnosi na obračunate troškove amortizacije, a povećanje vrijednosti je izvršeno na pozicijama:

- lokalnih puteva u iznosu od 337.021 KM (investiciono održavanje dionica lokalnih puteva u MZ Bulози i MZ Vučija Luka od 46.254 KM, sanacija i asfaltiranje dionice Hreša – Gornje Biosko od 9.724 KM i modernizacija i rekonstrukcija lokalnog puta Miljevička krivina – Knjeginjac od 259.935 KM),
- javne rasvjete u iznosu od 179.000 KM (izgradnju javne rasvjete u naseljenom mjestu Donji Bulози od 9.913 KM, Gornje Biosko od 7.976 KM, investiciono održavanje javne rasvjete od 7.624 KM,
- vodovoda u iznosu od 624.582 KM (proširenje rezervoara Hreša i izrada hlorne stanice od 83.477 KM, rekonstrukcija vodovoda Bijele Vode-Cjevovod Tijesno-Borin Do od 56.920 KM, izgradnje distributivnog cjevovoda Donja Hreša-Grad i izgradnju i aktiviranje vodovoda Brus Trebević od 404.859 KM.

Za modernizaciju i rekonstrukciju lokalnog puta Miljevička krivina – Knjeginjac prema zaključenom ugovoru od 10.11.2021. godine u vrijednosti od 1.498.130 KM sa PDV-om sa rokom završetka od 365 dana, dostavljene su privremene situacije i račun za pripreme radove na izgradnji u ukupnom iznosu od 259.935 KM. Na kraju obračunskog perioda izvršeno je aktiviranje navedene dionice u poslovnim knjigama, što nije u skladu sa zahtjevima MRS-JS 17 – Nekretnine, postrojenja i oprema, paragraf 14, 30 i 31. Vrednovanje lokalnih puteva, javne rasvjete i vodovoda nije vršeno po trošku nabavke – nabavnoj vrijednosti u procesu njihovog pribavljanja na računima nefinansijske imovine u pripremi u skladu sa članom 42. stav (1) i (2) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Oprema iskazana u neto vrijednosti od 181.742 KM odnosi se na motorna vozila, kancelarijsku, komunikacionu, grejnu, rashladnu i zaštitnu opremu, opremu za obrazovanje, nauku i kulturu, specijalnu i ostalu opremu.

Povećanje vrijednosti opreme najvećim dijelom se odnosilo na zaključen ugovor o finansijskom lizingu od 24.03.2021. godine sa Porsche Finance Group preko "Auto-

Komerc VS“ d.o.o. Banja Luka, prema kojem je pribavljeno putničko vozilo marke Škoda Superb.

Dragocjenosti iskazane su u vrijednosti 8.107 KM, a odnose se na umjetnička djela i arhivsku građu.

Zemljište je iskazano u bruto vrijednosti od 2.748.088 KM, ispravke vrijednosti od 128.025 KM i neto vrijednosti od 2.620.063 KM. Opština je vršila obračun amortizacije zemljišta ranijih godina u iznosu od 128.025 KM, što nije u skladu sa članom 33. stav (1) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike, zbog čega su zemljište i finansijski rezultat ranijih godina potcijenjeni u navedenom iznosu.

Povećanje vrijednosti zemljišta u toku 2021. godine u iznosu od 145.112 KM vršeno je na osnovu pribavljene dokumentacije od strane Republičke uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove Područna jedinica Pale, Područna kancelarija-Istočni Stari Grad (posjedovni listovi, katastarski plan) i od Opštinskog suda u Sarajevu, Zemljišnoknjižni ured BiH (zemljišnoknjižni izvadak), a evidentirano u korist prihoda obračunskog karaktera po osnovu vanrednih događaja u skladu sa članom 63. stav (2) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike (tačka 2. izvještaja).

Smanjenje vrijednosti zemljišta u toku 2021. godine odnosi se na prodaju ostalog građevinskog zemljišta u ukupnom iznosu od 741.205 KM. Prodaja zemljišta vrši se prema Pravilniku o uslovima i načinu otuđenja nepokretnosti u svojini Opštine Istočni Stari Grad ispod tržišne vrijednosti ili bez naknade, Odluci o utvrđivanju tržišne cijene neizgrađenog ostalog građevinskog zemljišta u obuhvatima i van obuhvata na području Opštine Istočni Stari Grad u 2021. godini i Odluci o uređenju prostora i građevinskom zemljištu od 17.02.2020. godine.

Na zahtjeve Opštine, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Republike Srpske je, tokom 2016. godine, izdalo je rješenja o saglasnosti za krčenje šuma i trajnu promjenu namjene šumskog zemljišta na području ŠG „Romanija“ Sokolac u svrhu realizacije Regulacionog plana „Brus i Zlatište“.

U toku 2021. godine, Skupština opštine je donijela osam odluka o uslovima, načinu i prodaji ostalog građevinskog zemljišta putem javnog nadmetanja-licitacije na lokalitetima Trebević, Dovlići, Gornje Biosko i Njemanica, te na osnovu istih raspisala oglase o prodaji putem javnog nadmetanja. Nakon obavljenih licitacija i prihvaćenih najpovoljnijih ponuda sačinjeni su notarski obrađeni nacrti ugovora o prodaji zemljišta sa fizičkim licima i privrednim društvima po najpovoljnijim ponuđenim cijenama u odnosu na cijene ugovorene prodajom. Prije raspisivanja licitacija, za prodaju zemljišta izvršena je procjena vrijednosti zemljišta po m² na navedenim lokalitetima od strane sudskih vještaka arhitektonsko-građevinske struke. Sačinjene nacрте ugovora, uz date saglasnosti nadležnog ministarstva za trajnu promjenu namjene šumskog zemljišta, Opština je dostavljala Pravobranilaštvu Republike Srpske, Sjedište Zamjenika Istočno Sarajevo (u daljem tekstu: Pravobranilaštvo RS). Prema stavu Pravobranilaštva RS, predmeti kupoprodaje su po naravi odnosno kulturi, dobra od opšteg interesa, te se u skladu sa članom 8. i 9. Zakona o stvarnim pravima („Službeni glasnik Republike Srpske broj 124/08, 3/09 i 107/19) i članom 9. Zakona o šumama („Službeni glasnik Republike Srpske broj 75/08, 60/13), ne mogu otuđivati. Na osnovu odluka Skupštine opštine zaključeni su ugovori sa kupcima zemljišta i isti dostavljeni Pravobranilaštvu RS.

Nematerijalna neproizvedena imovina iskazana u neto vrijednosti od 34.920 KM najvećim dijelom se odnosi na Regulacioni plan Zlatište (26.645 KM). Navedena imovina je pogrešno klasifikovana, što nije u skladu sa članom 30. Pravilnika o računovodstvu,

računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike, jer u suštini predstavlja nematerijalnu proizvedenu imovinu.

Nefinansijska imovina u pripremi iskazana u iznosu od 2.194.805 KM odnosi se na vodovod Bulozi iz 2009. godine (1.622.060 KM), objekat pijaca na Brusu iz 2020. godine (194.461 KM), lokalni put Crni Vrh iz 2009. godine (39.868 KM), izgradnja puta iz 2012. godine (61.421 KM), kapela Hreša iz 2014. godine (2.840 KM), parking Trebević iz 2014. godine (81.316 KM), parking Vučija Luka iz 2014. godine (29.965 KM), Biciklistička staza iz 2014. godine (62.318 KM), put Brus-Dom-Banka iz 2014. godine (52.365 KM), podloga za sportsko-rekreativni teren iz 2014. godine (10.020 KM), podloga za sportsko-rekreativni teren iz 2014. godine (3.670 KM), pristupni put Zlatište iz 2014. godine (1.404 KM), protivpožarni put iz 2018. godine (26.582), fekalna kanalizacija iz 2020. godine (3.170 KM) i parking Zlatište iz 2020. godine (2.340 KM).

Za navedenu nefinansijsku imovinu u pripremi iz 2009. godine, 2014. godine i 2018. godine nije vršena analiza stepena završenosti niti odluke o statusu navedene nefinansijske imovine u koju su uložena značajna sredstva kako bi se spriječilo njihovo dalje obezvređenje. Provjera obezvrjeđenja na dan bilansiranja nije vršena u skladu sa MRS-JS 21 – Umanjenje vrijednosti imovine koja ne generiše gotovinu, paragraf 14, 23, 27, 52 i 54 i članom 42. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Preporučuje se načelniku da obezbijedi da se:

- **iskažu učešća u kapitalu kod javnog preduzeća i ustanova čiji je osnivač Opština u skladu sa članom 61. stav (4) i 86. stav (2) tačka 1) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike i**
- **početno priznavanje, vrednovanje i klasifikovanje nefinansijske imovine u stalnim sredstvima vrši u skladu sa odredbama člana 30, 33. stav (1) i 42. stav (1) i (2) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike kao i provjeru obezvrjeđenja nefinansijske imovine u pripremi na dan bilansiranja u skladu sa MRS-JS 21 – Umanjenje vrijednosti imovine koja ne generiše gotovinu, paragraf 14, 23, 27, 52 i 54.**

Preporučuje se Skupštini opštine da obezbijedi da se izvrši analiza stepena završenosti i donesu odgovarajuće odluke o statusu nefinansijske imovine u pripremi.

6.3.2. Pasiva

Poslovna pasiva na dan 31.12.2021. godine iskazana je u iznosu od 15.891.035 KM, a odnosi se na kratkoročne i dugoročne obaveze u iznosu od 1.235.031 KM i vlastite izvore sredstava u iznosu od 14.656.004 KM.

Prema nalazu revizije, poslovna pasiva je precijenjena za iznos od 490.395 KM.

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iskazani su u iznosu od 503.209 KM, a odnose se na kratkoročne finansijske obaveze (129.550 KM), obaveze za lična primanja zaposlenih (41.267 KM), obaveze iz poslovanja (292.967 KM), obaveze za subvencije, grantove i doznake na ime socijalne zaštite (5.325 KM) i ostale obaveze (544 KM).

Kratkoročne finansijske obaveze čine obaveze po osnovu dijela dugoročnih kredita koji dospijevaju na naplatu do godinu dana i to prema „Raiffeisen Bank“ d.d. Bosna i Hercegovina (54.908 KM) i prema „Nova banka“ a.d. Banja Luka (47.766 KM), zatim

lizinga službenih vozila (12.561 KM) i za godišnju otplatu projekta „Modernizacija javne rasvjete“ (14.315 KM).

Obaveze za lična primanja zaposlenih čine obaveze za bruto plate zaposlenih i bruto naknade plata (36.455 KM) i obaveze za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada, otpremnina i jednokratnih pomoći (4.812 KM) za decembar 2021. godine.

Obaveze iz poslovanja odnose se na obaveze za nabavku roba i usluga (54.658 KM), nabavku stalne imovine (180.401 KM), prema fizičkim licima (18.437 KM), za primljene kaucije (20.862 KM), za primljene avanse (13.221 KM) i ostale obaveze (5.325 KM).

Dugoročne obaveze iskazane u iznosu od 611.345 KM u potpunosti se odnose na dugoročne obaveze po osnovu zajmova primljenih od banaka (611.703 KM) i lizing društava (44.746 KM) i ostalih nefinansijskih subjekata (75.373 KM)

Dugoročne obaveze po zajmovima primljenim od banaka i to prema:

- Ugovoru o kreditu za finansiranje investicija od 28.09.2017. godine od banke „Raiffeisen Bank“ d.d. Bosna i Hercegovina. Iznos kredita je 310.000 KM, a otplata se vrši u 66 mjesečnih anuiteta i
- Ugovoru o kreditu za finansiranje infrastrukturnih projekata Opštine iz sredstava Fonda za razvoj istočnog dijela Republike Srpske a.d. Istočno Novo Sarajevo od 04.08.2020. godine, koje je plasirala „Nova Banka“ a.d. Banja Luka po osnovu pravila plasmana sredstava po kreditnoj liniji Investiciono razvojne banke Republike Srpske za jedinice lokalne samouprave u vrijednosti od 500.000 KM. Otplata kredita se vrši u 108 mjesečnih anuiteta.

Dugoročne obaveze po osnovu zajmova primljenih lizing društava iskazane u iznosu od 44.746 KM odnose se na Ugovor o finansijskom lizingu od 24.03.2021. godine sa Porsche Finance Group preko „Auto-Komerc VS“ d.o.o. Banja Luka, Opština je pribavila putničko vozilo marke Škoda Superb u iznosu od 70.200 KM uz kamatu u iznosu od 9.235 KM. Ugovorom je predviđena isplata u iznosu od 13.361 KM prije isporuke vozila (15% učešća od vrijednosti lizinga, troškovi lizinga i prvi anuitet). Otplata se vrši u 60 jednakih rata. Takođe, u 2017. godini, pribavljeno je putničko vozilo marke Škoda Superb putem finansijskog lizinga prema kojem se redovno izmiruju obaveze.

Vlasiti izvori sredstava iskazani su u iznosu od 14.656.004 KM, a čine ih trajni izvori sredstava u iznosu od 7.296.943 KM, finansijski rezultat ranijih godina u iznosu od 7.071.120 KM i finansijski rezultat tekuće godine u iznosu od 287.941 KM.

Trajni izvori sredstava u se odnose na vrijednost zemljišta i osnivački ulog u JP „Miljacka“ d.o.o. Istočni Stari Grad.

Prema nalazu revizije, trajni izvori su potcijenjeni za vrijednost neiskazanih učešća u kapitalu kod javnog preduzeća i ustanova čiji je osnivač Opština u iznosu od 237.545 KM (tačka 6.3.1.2. izvještaja).

Finansijski rezultat ranijih godina iskazan je u iznosu od 7.070.120 KM.

Prema nalazu revizije, finansijski rezultat ranijih godina je potcijenjen za 18.545 KM za vrijednost neiskazane ispravke vrijednosti potraživanja iz ranijih godina (tačka 6.3.1.1. izvještaja).

Finansijski rezultat tekuće godine iskazan je u iznosu od 287.941 KM kao razlika između prihoda (2.780.534 KM) i rashoda (2.220.601 KM).

Prema nalazu revizije, finansijski rezultat tekuće godine je potcijenjen za 143.370 KM i to za neiskazana potraživanja za poreze, doprinose i neporeske prihode za koje je produžen

rok plaćanja, a dospijevaju na naplatu u roku do godinu dana za iznos od 157.963 KM i neiskazane rashode od usklađivanja vrijednosti potraživanja na kraju obračunskog perioda u iznosu od 14.593 KM (tačka 6.2.3. izvještaja).

6.3.3. Vanbilansna evidencija

Pozicije vanbilansne aktive i pasive na dan 31.12.2021. godine iskazane u iznosu od 143.370 KM odnose se na garancije za uredno izvršenje zaključenih ugovora.

U vanbilansnoj evidenciji nije iskazana bankarska garancija za uredno izvršenje ugovora za izgradnju poslovnog objekta – pijaca Brus, Trebević (37.598 KM) i mjenice za naplatu potraživanja po osnovu izdavanja građevinskih dozvola (808.874 KM), kako je propisano članom 89. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Preporučuje se načelniku da obezbijedi da se iskazuju garancije i mjenice u vanbilansnoj evidenciji u skladu sa članom 89. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

6.4. Bilans novčanih tokova

U Bilansu novčanih tokova Opština je iskazala prilive gotovine iz poslovnih aktivnosti u iznosu od 2.383.769 KM), odlive gotovine iz poslovnih aktivnosti u iznosu od 1.861.568 KM i pozitivan novčani tok iz poslovnih aktivnosti u iznosu od 522.201 KM.

Prilivi gotovine iz investicionih aktivnosti iskazani su u iznosu od 722.696 KM, odlive gotovine iz investicionih aktivnosti u iznosu od 1.206.167 KM i negativan novčani tok iz investicionih aktivnosti u iznosu od 483.471 KM.

Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja iskazani su u iznosu od 64.235 KM, koliko iznosi negativan neto novčani tok iz aktivnosti finansiranja.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti na početku perioda iskazani su u iznosu od 421.197 KM, neto smanjenje gotovine u toku godine u iznosu od 25.505 KM, te su gotovina i gotovinski ekvivalenti na kraju godine iskazani u iznosu od 395.692 KM.

Opština nije iskazala izdatke za otplatu glavnice zajmova od lizing društva i drugih nefinansijskih subjekata u iznosu od 48.440 KM, što nije u skladu sa zahtjevima MRS-JS 2 – Izvještaji o novčanim tokovima, paragraf 26.

Preporučuje se načelniku da obezbijedi da se iskazuju odlivi za otplatu zajmova u okviru aktivnosti finansiranja u skladu sa zahtjevima MRS-JS 2 – Izvještaj o novčanim tokovima, paragraf 26.

6.5. Vremenska neograničenost poslovanja

U Napomenama uz finansijske izvještaje, u skladu sa sa odredbama MRS-JS 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja, paragrafi 15 (c) i 38, objelodanjeno je da su finansijski izvještaji sastavljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja i održavanja kontinuiranog poslovanja u daljoj budućnosti.

6.6. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze

U Napomenama uz finansijske izvještaje, Opština je objelodanila sudski spor koji se vodi protiv Opštine od strane fizičkog lica u predmetu utvrđivanja prava vlasništva putem dospelosti, a vrijednost spora iznosi 1.000 KM.

Opština nije objelodanila informacije vezane za Sporazum o poslovnoj saradnji na realizaciji projekta rekonstrukcije i modernizacije puta Miljevićka krivina - Knjeginjac sa

Ministarstvom saobraćaja Kantona Sarajevo u vrijednosti od 500.000 KM u skladu sa zahtjevima MRS-JS 19 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina, paragrafi 42 i 43.

6.7. Napomene uz finansijske izvještaje

Uz finansijske izvještaje sačinjene su Napomene uz finansijske izvještaje, koje ne zadovoljavaju zahtjeve MRS JS 1 – Presentacija finansijskih izvještaja i odredbe člana 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju za budžetske korisnike, jer nisu u potpunosti objelodanjene informacije u dijelu koji se odnosi na:

- računovodstvene politike u skladu sa zahtjevima MRS-JS 1 – Presentacija finansijskih izvještaja, paragraf 132,
- stavke u izvještaju o promjenama neto imovine/kapitala u skladu sa MRS-JS 1 – Presentacija finansijskih izvještaja, paragraf 128,
- uzroci i značajne razlike za planirane i iskazane pozicije rashoda i prihoda i planiranih i iskazanih rashoda i prihoda u odnosu na prethodnu godinu u skladu sa članom 46. stav (5) Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika,
- učešće u kapitalu po osnovu osnivačkih uloga i trajnih izvora sredstava u privrednim društvima i ustanovama čiji je osnivač u skladu sa zahtjevima MRS-JS 1 – Presentacija finansijskih izvještaja, paragraf 95,
- otpisana potraživanja, kako je definisano članom 73. stav (6) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike,
- garancije za uredno izvršenje ugovora i primljene mjenice za obezbjeđenje naplate potraživanja i
- potencijalnoj imovini prema zaključenom Sporazumu o poslovnoj saradnji na realizaciji projekta rekonstrukcije i modernizacije puta Miljevička krivina - Knjeginjac sa Ministarstvom saobraćaja Kantona Sarajevo u skladu sa zahtjevima MRS-JS 19 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina, paragrafi 42 i 43.

Preporučuje se načelniku da obezbijedi da se u Napomenama uz finansijske izvještaje objelodanjuju informacije u skladu sa članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i zahtjevima MRS-JS 1 – Presentacija finansijskih izvještaja i MRS-JS 19 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina.

Revizijski tim

Zorana Todorović, s.r.

Miroslav Karać, s.r.

Jelena Jovanić, s.r.